

Innovatie en initiatieven schuldhulpverlening (collegebrief 16 december 2020)

Voorzitter: J. Visser (GroenLinks)

Aanwezig: de dames K.W. van Doesen (D66), E. Hessels (VVD), L.H. van de Giessen (CDA), Y.P. Menger (100% Groningen) en de heren N. Nieuwenhuijsen (GroenLinks), J.P. Loopstra (PvdA), J.P. Dijk (SP), P. Rebergen (ChristenUnie), T. van Zoelen (PvdD), J. Atema (Stadspartij), A.J.M. van Kesteren (PVV)

College: L.I. Diks (GroenLinks)

Namens de griffie: mw. W.H. Bierman

06:25:30

Voorzitter: Dames en heren, welkom bij deze sessie over tien ideeën over schuldhulpverlening. Het is een collegebrief en een meningsvormende sessie. We gaan het niet doen in het model van een politieke ronde en daarna weer iets anders. Dat hebben we zelfs per brief afgeschaft. We gaan het proberen in één ronde te doen. U hebt daarvoor ongeveer drie minuten en daarna heeft het college een minuut of tien. Dan kijken we of er nog een tweede ronde kan en of die nodig is. Daarna ronden we af met een conclusie over wat er verder met deze brief moet gebeuren. Zullen we het zo doen?

06:26:21

Voorzitter: Dan moet ik nog vaststellen wie er digitaal aanwezig zijn. Dat is de heer Nieuwenhuijsen. Hij is in ieder geval ingelogd en zwaait met zijn hand. Mevrouw Hessels van de VVD. De heer Rebergen. Heb ik die ook al gezien? Ja, die is er ook. Mevrouw Van de Giessen heb ik ook gezien. De heer Atema is inmiddels aanwezig en ik zie de heer Van Kesteren ook aanwezig. Mis ik nog iemand? Ik geloof het niet. Dan zou ik zeggen dat we beginnen met een ronde van de fracties en woordvoeringen. Wie mag ik het woord geven? Meneer Atema, u bent de eerste. Gaat u gang.

06:27:18

De heer Atema: De Stadspartij is ingenomen met het pallet aan maatregelen die dit college wil inzetten met betrekking tot het voorkomen en oplossen van traumatische schulden. Ook op het gebied van preventie en nazorg worden er grote stappen gemaakt. Nog even een uitstapje naar vanmiddag met betrekking tot het kwijtschelden van schulden in verband met de toeslagenaffaire: de Stadspartij is blij met de door de gemeente gekozen aanpak. Er komt een sociaal team voor de vijftig getroffen gezinnen. Één contactpersoon per gedupeerde en de wethouder doet een oproep aan de zes die nog niet in beeld zijn om zich te melden. Ook particuliere schuldeisers worden daarbij betrokken. Chapeau! De Stadspartij is blij met de eerdere toezegging van de wethouder dat personen die een sanctie van het UWV en/of de gemeente opgelegd hebben gekregen, in verband met het niet voldoen aan informatieplicht, toch voor schuldhulpverlening in aanmerking komen.

06:28:18

De heer Atema: Dat is voor betrokkenen een hele kopzorg minder. Gesproken wordt over een substantiële extra donatie vanuit de rijksbegroting 2021. In de decembercirculaire hebben wij extra gelden toegezegd gekregen voor het gemeentelijk schuldenbeleid en de bijzondere bijstand, maar niet voldoende om alle initiatieven te kunnen uitvoeren. Onze vraag is of de wethouder een tipje van de sluier kan oplichten voor welke initiatieven nog aanvullende financiering nodig is? Graag een reactie. In een aantal projecten wordt gesproken over meldingen. Dat wil zeggen, het verstrekken

van gegevens door woningcorporaties, zorgverzekeraars en andere organisaties. We hebben begrepen dat door de wijziging van de wet op de schuldhulpverlening per één januari wij niet meer aanlopen tegen de grenzen van wat het AVG toestaat. Het zou de Stadspartij een lief ding waard zijn als dat ook op andere gebieden zou gaan gelden. Graag een reactie.

06:29:17

De heer Atema: Wat de Stadspartij nog mist in het overzicht is extra aandacht voor loonbeslag. Veel werkgevers worden daardoor voor het eerst attent gemaakt op initiële problemen bij hun werknemers. De GKB verzorgt weliswaar voorlichting, maar de Stadspartij vindt dat onvoldoende. Daarom pleiten wij voor het ontwikkelen van een aanvalsplan loonbeslag dat vervolgens breed wordt uitgevent onder verschillende werkgevers. Graag een toelichting. Met betrekking tot de concrete plannen zijn we verheugd over het feit dat ook bij fraudegevallen er wordt gestreefd naar een minnelijke schuldenregeling en bij niet fraudegevallen de brutering achterwege wordt gelaten. Tenslotte zien wij veel heil, samen met het GKB en het minimum Platform, in het organiseren van de zogenaamde regelingencheck, waarbij gekeken wordt van welke regelingen een klant gebruik kan maken.

06:30:14

Voorzitter: Meneer Atema, wilt u tot een afronding komen?

06:30:17

De heer Atema: Dat geldt ook voor de mogelijkheid tot een ambtshalve toekenning van bepaalde minimaregelingen en wij willen ervoor pleiten dat dat ook voor andere gebieden gaat gelden. Einde reactie.

06:30:31

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Meneer Van Kesteren.

06:30:40

De heer Van Kesteren: Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, in Groningen wordt preventief beleid ontwikkeld in het voorkomen en saneren schulden en er is vooral aandacht voor de nazorg om herhaling te voorkomen. Plus de inzet van een ervaringsdeskundigen. Het is allemaal heel goed geregeld. Tenminste dat is de intentie en in de praktijk zal dat ook het is. In mijn ervaring zijn ze goed bezig met betrekking tot een casus welke ikzelf heb aangebracht. Dus het college is naar ons idee goed bezig en meer wil ik er niet over zeggen. Alle complimenten.

06:31:13

Voorzitter: Kort, maar krachtig. Dank u wel, meneer Van Kesteren. Wie wil? Meneer Dijk.

06:31:20

De heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Ten eerste is het mooi nieuws dat we nu vroeg achterstanden in betalingen kunnen signaleren, doordat we als gemeente, vier woningbouwcorporaties, energiebedrijven en verzekeraars erachter kunnen komen dat mensen betalingsachterstanden hebben. Volgens mij is dat iets wat al jarenlang een wens is van deze gemeenteraad en erg goed dat dat gebeurt. Dan een vraag over het maatwerkbudget. Meestal worden die ingezet door WIJ-teamwerkers. Wat de SP betreft verruimen we dat maatwerkbudget, omdat het zoveel brandjes kan blussen in een heel vroeg stadium, waarbij kleine bedragen snel opgelost kunnen worden, zodat grote problemen voorkomen kunnen worden. Mijn vraag is wat hier nog mogelijk is? Is het mogelijk dat budget uit te breiden?

06:32:09

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen heeft een vraag.

06:32:11

Mevrouw Van Doesen: Ik ben benieuwd of de heer Dijk heeft gelezen dat we drie fondsen instellen bij de schuldhulpverlening waar maatwerk uit geleverd kan worden. Moet het dan ook nog uit het WIJ-team komen?

06:32:23

Voorzitter: Meneer Dijk.

06:32:24

De heer Dijk: Nee, het is eigenlijk een beetje een algemene oproep. Ik snap uw vraag, want ik heb het zien terugkomen en ik ken het maatwerkbudget. Volgens mij is dat heel goed. Mijn vraag geldt bijvoorbeeld als het gaat om meerkostenregelingen van chronisch zieken en gehandicapten. Die krijgen daar een bedrag voor, maar stel nou dat er alsnog een bedrag moet worden betaald voor dit soort lasten. Dan zou het mij een lief ding waard zijn dat WIJ-teamwerkers daar totale vrijheid in hebben om die eerste brandjes te blussen. Ik twijfel eraan of zo'n fonds daarvoor goed is dus ik vraag me af of dat nog verder uitgebreid zou kunnen worden.

06:32:56

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen.

06:32:57

Mevrouw Van Doesen: We hebben het wel over mensen die in de schuldhulpverlening zitten, dus dan is er sowieso hulp. Als er problemen zijn kunnen daar via bijzondere bijstand en dergelijke oplossingen voor te gemaakt worden.

06:33:12

De heer Dijk: Voorzitter, daar ben ik het helemaal mee eens. Dat kan alleen weleens langer duren en de ervaring leert, van veel mensen die dit werk doen, dat het soms per direct moet. Dus dat er nu iemand op de stoep staat die iets eist en iets nodig heeft. Dat kan er toe leiden dat je geen achterstand oploopt, maar dat er morgen geld op de rekening staat van de woningbouwcorporatie of de belastingdienst. Die doen ook dat soort dingen. Het kan een oplossing bieden op hele korte termijn, wat uiteindelijk een langetermijnoplossing is. Verder goed dat er bij de instroom vanaf het eerste moment één vast persoon is die alles doorloopt en ook als persoonlijke begeleider functioneert.

06:33:51

De heer Dijk: Dan het laatste punt en dat is wel het belangrijkste punt voor mijn fractie: het verbeteren van de dienstverlening. Nou is de dienstverlening niet slecht, maar dan staat er: 'onderzoeken of minimaregelingen of kwijtscheldingen van gemeentelijke belastingen ambtshalve kunnen worden geregeld'. Wat de SP betreft gaan we dat niet onderzoeken. Ik heb het ambtelijk nagevraagd en het is natuurlijk een juridische kwestie. We weten dat het juridisch niet mag van deze participatiewet. Een on-wet, laten we wel wezen. Wij roepen het college om dit gewoon te gaan doen. U weet dat u steun heeft van de hele gemeenteraad. Ik kan alleen maar bedenken dat er twee vrij rechtse partijen zijn die hier eventueel tegen zouden zijn. Volgens mij staan alle fracties in uw rug als u een probleem zou veroorzaken bij een minister in het land. Ik kan het me niet voorstellen op dit moment, want dit gaat over wat voor overheid we willen zijn. Wij willen een overheid zijn die mensen helpt als dat nodig is en dat is bij deze groep mensen nodig.

06:34:51

De heer Dijk: Dan heb ik nog één laatste oproep aan u. Stelt u zich eens voor dat mijn partij een goed resultaat haalt bij de komende kamerverkiezingen. Dan hebben we een kamerlid in Den Haag die als allereerste punt dit gaat doen, want het is een wens van mijn fractie die al twintig jaar geldt. Ik heb het even nagevraagd bij mevrouw Van Gijlswijk en als mevrouw Van Gijlswijk zegt dat het al twintig jaar lang een wens is, dan is dat zo. Daar twijfel ik niet aan. Mijn oproep aan u is: We zijn het hier en daar weleens oneens geweest met elkaar, maar hier zijn we het met elkaar heel erg over eens. Dat weet ik zeker. Laten we samen de boer opgaan. Laten we een opinieartikel schrijven in een landelijk dagblad. Laten we kijken welke andere wethouders uit de regio het net zo met u eens zijn om op dit punt deze wet aan te passen. Dan kunnen we snel ambtshalve gaan toekennen en dat zou veel mensen in deze stad, in deze regio en in de rest van het land erg vooruithelpen.

06:35:45

Voorzitter: Dank voor deze campagnebijdragen, meneer Dijk. Mevrouw Van Doesen heeft het woord. Ook voor woordvoering, dacht ik.

06:35:52

Mevrouw Van Doesen: Ja, ook voor woordvoering. Dank u wel, Voorzitter. Ik wil de heer Dijk er nog wel even op wijzen dat hij straks in de Tweede Kamer een Gronings trio kan formeren, dus misschien gaat dat nog wel sneller. Voorzitter, mijn fractie heeft de brief gelezen en is er erg blij mee. Het is een hele heldere brief die een duidelijke opsomming geeft van wat wij kunnen doen en wat we willen gaan doen en met welke houding we dat gaan doen. Preventie is een belangrijk thema, maar daar hebben we de afgelopen jaren al veel op ontwikkeld. We hebben zelfs landelijke bekendheid gekregen met wat we voor jongeren op het gebied van preventie doen. Er staan in deze brief zaken waarvan ik denk dat de afdeling wel een compliment verdient, omdat ze zo veel innovatief denkwerk heeft verricht. Vergeleken met vijf jaar geleden hebben we hier een heel ander verhaal liggen.

06:36:50

Mevrouw Van Doesen: Misschien is het wel een beetje door omstandigheden gestuurd, want toen eenmaal zichtbaar werd welke consequenties zo'n toeslagenaffaire kan hebben en wat regels kunnen doen met mensen, is bij een breed publiek de ogen geopend. En ik denk ook bij onszelf binnen onze eigen organisatie. Daarom ben ik blij dat er een zin in staat dat de mens centraal staat en de oplossing zich niet in de weg laat staan door regelgeving. Ik denk dat dat de juiste houding is waarmee we mensen die door financiële, maar ook door onderliggende problemen, door hun hoeven zijn gezakt hulp moeten bieden. We kunnen dat aan alle Groningers doen. Laagdrempelig. Ik denk dat het een goede stap is die we met deze voorstellen maken. Tot slot wil ik aanhaken op wat de heer Dijk zei over de gemeentelijke belastingen. Onze volledige steun om op die manier de regels toch naar je hand te zetten en af te spreken dat we het gewoon zo gaan doen. Ik ben blij dat er een klantenpanel komt, want ik denk dat dat een goed instrument kan zijn voor kwaliteit.

06:38:04

Voorzitter: Meneer Dijk.

06:38:05

De heer Dijk: Voorzitter, dat heb ik gemist in mijn woordvoering om dat te benoemen, maar ik ben daar niet tegen. Ik vind het wel een beetje gek, want we hebben een Cliëntenraad. Die zou dit toch moeten oppakken?

06:38:16

Mevrouw Van Doesen: Ja, maar met een klantenpanel kun je veel meer kwaliteitsbewaking over het onderwerp zelf doen. De Cliënten Adviesraad staat meer op afstand en adviseert over beleidsvoorstellen en adviseert ons over wat daar gebeurt en hoe wij dingen misschien zouden kunnen aanpakken en veranderen. Ik zie dat toch iets anders dan het klantenpanel.

06:38:41

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen, bent u door uw woordvoering heen?

06:38:45

Mevrouw Van Doesen: Ja, Voorzitter, dank u wel.

06:38:47

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik rond? Mevrouw Hessels.

06:38:55

Mevrouw Hessels: Dank u wel, Voorzitter. Dank ook aan het college voor de brief over de schuldhulpverlening en complimenten voor alle initiatieven. Volgens mij worden er hier in de gemeente hele goede stappen gezet. De VVD is vooral voor de grotere inzet op preventie en vroegsignalering. Het zou mooi zijn als de lessen over omgaan met geld minder mensen in de schulden brengt. De sleutel hiervoor ligt bij jongeren dus goed dat hier zoveel aandacht aan wordt besteed. Zeker na het afgelopen coronajaar is het goed dat er wordt gekeken naar andere doelgroepen, zoals de ondernemers. Hiervan zijn veel meer mensen dan normaal in moeilijkheden geraakt, dus goed dat hier ook aandacht voor is. De vroegsignalering is een heel goed initiatief, omdat het er hopelijk toe leidt dat mensen al in beeld komen als de problemen nog wat minder groot zijn. Ik ben heel benieuwd naar de resultaten hiervan.

06:39:50

Mevrouw Hessels: Dan heb ik nog een vraag: Ziet de gemeente iets in samenwerking met private partijen op het gebied van schuldhulpverlening? Misschien kunnen mensen dan nog sneller worden geholpen, omdat de gemeente niet altijd even snel werkt. Als laatste wil ik me graag aansluiten bij het plan van de Stadspartij voor een actieplan loonbeslag. Ik denk dat dit een goed idee is, omdat wanneer loonbeslag wordt opgelegd de problemen vaak al redelijk groot zijn. Tot zover.

06:40:23

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Loopstra.

06:40:27

De heer Loopstra: Dank u wel, Voorzitter. Ik heb dezelfde vraag als de heer Dijk aan D66 wat betreft dat klantenpanel. Dat wil ik ook vragen aan het college. Je hebt een Cliëntenraad die ook over de schuldhulpverlening gaat, dus wij vinden het een beetje vreemd dat je daarvoor dan nog een apart klantenpanel optuigt. Maar goed, we horen zo van de wethouder waarom dat is. Onze fractie kan zich goed vinden in het tienpuntenplan. De preferentie is goed. De voorlichting op scholen is erg belangrijk. We gaan jongeren bijbrengen hoe met geld om te gaan. Wij vragen ons alleen af - wij vinden die instroomconsulent geweldig - als we dat zo lezen is er iemand voor elke stap die iemand die schulden in de bijstand maakt. Wij als raad bemoeien ons natuurlijk niet met de bedrijfsvoering, maar de vraag is wel: Is er voldoende capaciteit bij de gemeente om dit te gaan doen? Volgens mij loopt het werk nu al over voor deze mensen. Als je nog wat extra's doet is dat prima, maar ik maak we wat ongerust over de capaciteit.

06:41:40

De heer Loopstra: Dan heeft onze partij nog een ander punt, want dit gaat over mensen in de bijstand. Daar is het hele tienpuntenplan op gebaseerd. Terwijl meer dan de helft van de mensen die in schulden zit geen bijstandsuitkering heeft. Dat zijn werkende armen, maar soms ook mensen die door tegenslag of door pech in de schulden terechtkomen. Dit plan is erg gericht op kwetsbare mensen die bij de hand worden genomen. Terwijl er ongelooflijk veel mensen zijn die in de schulden zitten die op een bepaald moment wel met geld kunnen omgaan en die helemaal niet zitten te wachten op een huishoudboekje invullen of waarbij bedragen worden afgetrokken. Zij hebben hulp nodig, heel praktisch en heel snel. Ik wil graag van de wethouder weten of onze dienstverlening daarop is ingesteld? Dus of de gewone kredietbank dit soort mensen heel snel kan helpen? Je kunt ook door corona in de problemen komen. Je kunt door een scheiding in de problemen komen. Je kunt werken en dat werk is opgehouden, bijvoorbeeld je werkt los in de horeca en dat houdt plotseling allemaal op. Hoe gaat de gemeente om met deze groep die wellicht groter is dan de groep waar we hierover lezen? Dat was het, Voorzitter. Dank u.

06:43:00

De heer Loopstra: Dank u wel, meneer Loopstra. Mevrouw Menger.

06:43:07

Mevrouw Menger: Dank u wel, Voorzitter. Allereerst kan ik me voor een groot deel aansluiten bij de woordvoering van de heer Loopstra van de PvdA, want die vragen rezen ook bij mij op. Ik wil wel specifiek de wethouder en haar ambtenaren bedanken voor deze plannen en grootschalige aanpak van de schuldhulpverlening. Inderdaad, wat mevrouw Van Doesen ook al zei, het is een hele andere insteek. Zeer voortvarend en heel innovatief. Dat juichen wij als fractie 100% Groningen van harte toe. Het gedeelte over preventief en vroegsignalering is ontzettend belangrijk. Het insteken op educatie op de basisschool, het voortgezet onderwijs, maar ook op het hoger onderwijs en dat jongeren bewust zijn en worden gemaakt wat financiële huishouding inhoudt, hoe je met geld om moet gaan en hoe je dingen kan voorkomen zijn erg belangrijk.

06:44:20

Mevrouw Menger: Met betrekking tot vroegsignalering - de fractie van 100% Groningen heeft dat vaker aangegeven - zijn wij groot voorstander van ervaringsdeskundigen, omdat zij gedrag herkennen en snappen hoe mensen zich bewegen in de schulden en waar ze voor wegduiken. Ik denk dat het belangrijk is om daar volop op in te zetten. Ik lees wel uit het stuk dat de wethouder dat ook ziet. Daar heb ik trouwens nog een vraag over, want er zijn ervaringsdeskundigen en die zijn al ingezet door de gemeente. Mijn vraag is: Hoeveel zijn dat er en hoe worden deze mensen beloond voor hetgeen zij doen? Wij vinden niet dat dat niet beloond mag worden, maar daar zit wel een aandachtspunt in. Als jij schulden hebt en je krijgt geld, we weten nu vanuit de toeslagenaffaire, enzovoort, hoe dat werkt. Daar zou ik graag een toelichting van de wethouder over willen.

06:45:28

Mevrouw Menger: Iets wat mijn fractie ook heel belangrijk vindt heeft betrekking op de nazorg. Als je in de schulden hebt gezeten is dat meestal voor langere tijd. En als je bijvoorbeeld een bewindvoerder hebt wordt jouw hele financiële administratie overgenomen. Het enige wat je dan veelal krijgt - en ik spreek uit eigen ervaring - is weekgeld. Op dat moment heb jij geen zicht meer op je financiële administratie, hoe je je rekeningen betaalt en wat er allemaal aan vastzit. Op het moment dat je uit de schuldhulpverlening komt en het allemaal weer zelf moet doen kan dat wellicht een probleem zijn voor mensen. Wat we zien - en wat gelukkig de gemeente ook erkend - is dat het

risico dat mensen terugvallen groot is. Wij vinden het een belangrijk punt dat daar veel aandacht aan wordt geschonken en dat daar goede begeleiding in wordt aangeboden.

06:46:28

Mevrouw Menger: Dan heb ik nog een opmerking of een vraag. Wij vinden het ook belangrijk om iets te gaan doen met burgerinitiatieven en dat het wordt opgezet. Dat gebeurt al in De Hoogte, wijk schuldenvrij. U heeft een keer eerder gezegd dat u dat een heel mooi initiatief vindt en dat van harte ondersteund. Wij hopen dat er meer van dit soort initiatieven mogen ontstaan en dat het door de gemeente wordt ondersteund.

06:47:10

Voorzitter: U moet nu wel uw laatste zin uitpreken.

06:47:13

Mevrouw Menger: Nogmaals dank dat de gemeente hier volop inzet, want het is broodnodig. Dank u wel.

06:47:18

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van Zoelen.

06:47:24

De heer Van Zoelen: Dank, Voorzitter, en ook dank voor de collegebrief. Ik was in december al aangenaam verrast bij de beeldvormende sessie. Je ziet dat de gemeente voortvarend bezig is met de schuldhulpproblematiek en de collegebrief sluit daar goed op aan. Mevrouw Van Doesen zei al dat als je dit vergelijkt met vijf jaar geleden je wel echt een ontwikkeling ziet. Het heeft meer body en misschien komt dat mede doordat de gemeente de taken van de commerciële dienstverleners heeft overgenomen en zo meer taken op zich heeft genomen. Ik wil me aansluiten bij de complimenten die zijn gemaakt. Er was een punt tijdens de beeldvormende sessie waar ik naar had gevraagd en waar ik wel vaker om heb gevraagd als het om schuldhulpverlening gaat en dat is het exploderen van schulden. Dus dat de deurwaarderskosten tot een minimum worden gehouden in de wachttijd die iemand heeft als hij in een traject komt bij de Groningse Kredietbank. In de collegebrief lees ik daar niet veel over terug hoe die tijd nog korter kan, zodat mensen snel begeleid en geholpen kunnen worden.

06:48:35

De heer Van Zoelen: Nog een puntje bij preventie: Zeer goed, ook bij jongeren. Misschien dat er een aandachtspunt kan zijn voor consumentisme, bijvoorbeeld dat die dure telefoon niet nodig is. En dat er wellicht richting kan worden gegeven aan bepaalde reclame-uiting op scholen, zodat mensen of jongeren niet worden aangezet tot consumptie en geld uitgeven. Er is nog iets gezegd over het klantenpanel. Ik had eigenlijk bij zo'n brief altijd wel een reactie van de Cliëntenraad verwacht. Deze kwam ditmaal niet, dus ik ben benieuwd hoe dat staat met de Cliëntenraad? Kunnen wij binnenkort weer brieven verwachten? Graag een reactie daarop. Ik wil me aansluiten bij de opmerking van de heer Dijk. Als wij belastingvrijstellingen kunnen versoepelen, dan ondersteunen we dat graag.

06:49:28

Voorzitter: Dank u wel, meneer Van Zoelen. ik heb hier in de zaal iedereen gehad. Ik zie nu twee handen, maar ik geef meneer Nieuwenhuijsen de voorkeur. Meneer Nieuwenhuijsen, gaat uw gang?

06:49:43

De heer Nieuwenhuijsen: Ik denk dat ik zo te horen ben, Voorzitter? Dat kan natuurlijk niet, van

dezelfde partij en mij dan de voorkeur geven. Allemaal heel gevoelig. Dank, Voorzitter. Mijn fractie is blij met aandacht voor de schuldhulpverlening van dit college. Niet elke gemeente kan rekenen op een al zover ontwikkeld en innovatief schuldhulpbeleid en dito medewerkers. Daarnaast is het goed om te zien dat zowel het college als deze raad het erover eens lijken te zijn dat schulden de wortels kunnen zijn van ontzettend veel ellende. De extra investeringen, de vroegsignalering, een in- en uitstroomconsulent - dit werd allemaal al genoemd - om inwoners verder te helpen, ondersteunen wij van harte en we hopen dat dit beleid nog meer mensen kan behoeden voor problematische schulden. Maar natuurlijk heb ik een aantal vragen voor de wethouder, drie stuks in totaal.

06:50:26

De heer Nieuwenhuijsen: Allereerst: Dit nieuwe schuldhulpbeleid richt zich met name op hoe inwoners op individueel niveau door het systeem kunnen worden getrokken, maar welke maatregelen ziet het college om het systeem zelf, waar de gemeentelijke overheid onderdeel van is, aan te pakken? Denk daarbij - en daar hintte meneer Dijk van de SP al naar - aan ambtelijke kwijtscheldingen, maar ook aan de rol van de gemeente als schuldeiser, de moeilijkheid van verschillende toeslagen op verschillende momenten, boetes op boetes en ga zo maar door. Kan de wethouder ingaan op de vraag welke systemische veranderingen we als gemeente zouden kunnen inzetten of welke ruimte ze daar ziet? Ten tweede: Schuldhulpverlening is uiteindelijk dweilen met de kraan open als inwoners met structurele tekorten blijven zitten. Daar hebben we het al vaker over gehad. Te lage uitkering, te laag minimumloon. Uitzicht op werk, vol- of parttime, zonder de angst om er op achteruit te gaan - de armoedeval- evenals de weg kunnen vinden naar allerlei regelingen - weer die ambtshalve verstrekking - is daarom erg belangrijk. In het stuk staat niets over de samenwerking tussen, bijvoorbeeld, in- en uitstroomconsulenten en werk- en inkomensconsulenten. Is de wethouder het met ons eens dat die samenwerking van groot belang is of kan ze daar iets meer over vertellen?

06:51:31

De heer Nieuwenhuijsen: Tenslotte lezen we in het stuk dat de WIJ-teams op meerdere manieren een belangrijke rol spelen in de schuldhulpverlening, maar dat door de lockdown de bereikbaarheid van de WIJ-teams zeer beperkt is. Dit is al eerder aan bod gekomen in de raad. Zo zijn ze op dit moment alleen telefonisch en per e-mail bereikbaar. Is de wethouder het met ons eens dat een zo laag mogelijke toegankelijkheid, dus ook fysieke toegankelijkheid, in ieder geval op een bepaalde termijn - we zitten hier nog wel maanden in - noodzakelijk is voor goede hulpverlening? Dat waren mijn opmerkingen. Ik wil nog één ding zeggen, want ik wilde eigenlijk interrumpen bij de VVD. Daar wilde ik op zeggen dat we in het verleden hebben gezien waar het toe kan leiden als private partijen zich al te zeer met, bijvoorbeeld, het schuldbewind gaan bemoeien. Dat is een verdienmodel wat bepaalde perverse prikkels met zich meebrengt en waar de gemeente op heeft gereageerd door het in eigen hand te nemen. Daar ben ik erg blij om. Dat was het.

06:52:27

Voorzitter: Dan gaan we nu naar degene die mij even lief is natuurlijk, de heer Rebergen.

06:52:32

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. De brief spreekt de ambitie uit om schulden bij inwoners in het Westerkwartier op verschillende en innovatieve wijzen tegen te gaan. Te beginnen bij preventie en via schuldhulpverlening te kijken naar dienstverlening. Wat ons betreft is dit daarom een heldere brief. Er had nog meer verband gelegd kunnen worden tussen het armoedebeleid en het

doorbreken van generatie-armoede met de schuldhulpverlening. Dat is een aandachtspunt. In een aantal projecten wordt specifiek aandacht besteed aan kwetsbare jongeren. Zoals sommigen van u misschien weten geef ik les op praktijkonderwijs. Daar geef ik het vak 'burgerschap'. De afgelopen tijd hebben we daar het thema geld met de jongeren van vijftien tot negentien jaar behandeld. Daarbij heb ik gezien dat het belangrijk is dit thema met hen te bespreken, dus het is goed dat daar in de projecten aandacht aan wordt besteed. Mevrouw Menger en de heer Loopstra gaven het ook al aan.

06:53:29

De heer Rebergen: Één van de lessen die we hieraan hebben besteed was een gastles van Humanitas Get a Grip. Het project Get a Grip helpt Humanitas jongeren om meer grip op hun financiën te krijgen. Deze en andere initiatieven komen in deze brief niet aan de orde, omdat de brief zich voornamelijk richt op de eigen dienstverlening. We vragen nadrukkelijk om de verbinding met dergelijke initiatieven. Graag een reactie van de wethouder. Verder wil ik graag het tienpuntenplan aanhalen dat de Voedselbank in 2018 heeft gepresenteerd. Daar staan ook punten in die betrekking hebben op de schuldhulpverlening. Het gaat daarbij onder andere om de termijn waarbinnen een schuldsanering traject kan worden gestart. De wachttijd bedroeg in het verleden soms wel een jaar. In november 2020 is uit panelonderzoek van de Voedselbank gebleken dat dit nog steeds een aandachtspunt is. We kunnen ons goed voorstellen dat de instroomcoach hierbij een belangrijke rol kan spelen. Graag een reactie van de wethouder.

06:54:22

De heer Rebergen: Een ander punt betreft het tegengaan van incassokosten, omdat daarmee de schulden vaak ernstig worden verhoogd. Door in te zetten op preventieve en lichte ondersteuning kan dat mogelijk worden voorkomen. Goed dat daaraan uitgebreid aandacht wordt besteed. Een belangrijke oproep is rust creëren voor gezinnen in armoede. Schuldhulpverlening kan bijdragen aan die financiële rust. Voor wat betreft de financiën-

06:54:45

Voorzitter: Meneer Rebergen, de heer Nieuwenhuijsen heeft een vraag. Ik denk nog over het vorige vorige punt, maar gaat uw gang, meneer Nieuwenhuijsen.

06:54:54

De heer Nieuwenhuijsen: Even kort twee dingetjes. Ik hoorde de heer Rebergen zeggen dat de gemeente Westerkwartier het heel goed voor elkaar heeft, maar het is toch echt de gemeente Groningen waarbij dat, volgens mij, goed gaat. Het tweede is, Voorzitter, dat de ChristenUnie aangaf dat Humanitas gastlessen geeft, maar er staan toch op pagina's drie en vier hele uitgebreide educatieve programma 's die vergelijkbaar zijn met wat Humanitas aanbiedt over geldbewustzijn en daarover ervaringen uit te wisselen met kinderen?

06:55:29

Voorzitter: De heer Rebergen.

06:55:31

De heer Rebergen: Het eerste was natuurlijk een verspreking van mij, dus dat is helder. En het tweede punt: Ja, er staan daar ook vergelijkbare trajecten. Wat Humanitas specifiek aanbiedt voor de jongeren vond ik belangrijk om genoemd te hebben. Dat komt in deze brief niet in aan de orde, maar ik denk dat het goed is om naar voren te brengen dat dat er is. Nog een paar kleine puntjes, Voorzitter. Wat betreft de financiën sluit ik mij graag aan bij de vraag van de heer Atema en we zijn

benieuwd naar de reactie van het college op de vragen van de SP over de ambtshalve toekenning. Wij staan namelijk volledig achter dat idee. Tot zover.

06:56:13

Voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik nog over op mijn lijst, mevrouw Van de Giessen.

06:56:19

Mevrouw Van de Giessen: Dank u wel, Voorzitter. Allereerst complimenten aan de wethouder en de ambtenaren die deze plannen zo goed hebben uitgewerkt. Wat voor ons ligt is een plan wat op de hele breedte is uitgewerkt. Dat maakt mijn partij erg blij, want we zien initiatieven die van begin tot eind mooi werk verrichten. Wat ons ook blij maakt is het feit dat er wordt ingezet op één contactpersoon aan het begin en aan het eind, omdat we merken dat veel mensen kunnen verdwalen in alle regelingen. Dan helpt het om daar één duidelijk persoon voor aan te wijzen. We willen ons graag aansluiten bij de vragen die gesteld zijn over de Cliëntenraad en daarbij het klantenpanel. Daar zijn we benieuwd naar. Ik had dezelfde vraag als de ChristenUnie over het stuk uit het tienpuntenplan, dus daar sluit ik me bij aan. Ik ben benieuwd wat de wethouder daarover te zeggen heeft. Tot zover.

06:57:15

Voorzitter: Dank u wel. Als het goed is heb ik niemand overgeslagen. Dan geef ik nu het woord aan de wethouder.

06:57:23

Mevrouw Diks: Dank u wel, Voorzitter en dank aan de raad. Heel breed, want volgens mij heeft iedereen de complimenten uitgesproken en die neem ik graag in ontvangst. Ze werden heel nadrukkelijk, dat viel mij natuurlijk op, aan de ambtenaren gegeven. Het is heel fijn samenwerken met deze mensen die zo ervaren zijn in dit vak en daarom heel innovatief kunnen zijn en nieuwe ideeën en loopholes kunnen bedenken om zo goed mogelijk onze inwoners te kunnen ondersteunen en van dienst te zijn. Dank voor die complimenten. Die zal ik zeker overbrengen. Ik ga er een beetje hobbel de bobbel doorheen, want u heeft over veel verschillende onderwerpen een opmerking gemaakt. Dus het gaat in die zin een beetje hapsnap. Ik wil beginnen met een opmerking die de heer Rebergen maakte. Hij zei, dat het heel belangrijk is dat er rust komt in gezinnen waar problematische schulden zijn, dan wel waar mensen op weg zijn naar schulden wat tot veel stress en onzekerheid kan leiden.

06:58:25

Mevrouw Diks: Die rust is van afschuwelijk groot belang, zou ik haast zeggen. Dat is waar we met elkaar naar moeten streven, want als mensen in de stress en onzekerheid raken gaan er in zo'n gezin dingen gebeuren en dan kan het zomaar naar beneden gaan spiralen. Dan kunnen er rare dingen gebeuren en hoe eerder we daarbij zijn, hoe beter we mensen kunnen helpen om niet in problematische situaties te belanden. Ieder van u heeft aangegeven dat het eerste punt is: Preventie, preventie, preventie! Preventie en toegankelijkheid van, in dit geval, de WIJ, maar het geldt ook voor de gemeente. Wij horen ook bij die toegankelijkheid van de schuldhelpverlening. Maak het zo open mogelijk. Maak dat er geen enkele drempel is voor mensen om te melden: "Ik ben in problemen. Ik snap het niet zo goed. Wat moet ik doen? Wat betekent deze brief? Help mij!" Daar staan we aan alle kanten voor open.

06:59:27

Mevrouw Diks: Om alvast één belangrijk punt op dit onderwerp te benoemen is dat de WIJ

momenteel minder goed toegankelijk is. Het is nou eenmaal corona en lockdown. We moeten uiteraard denken om de veiligheid van de klanten die de WIJ zouden bezoeken, maar nadrukkelijk ook van de medewerkers. Het is overigens wel zo dat de schuldhulpverlening altijd toegankelijk is. Het Harm Buitenplein is-

06:59:59

Mevrouw Diks: Midden in lockdowns open geweest. Mensen kunnen altijd fysiek op het Harm Buitenplein langskomen. Dus daar is in die zin geen drempel. En ik hecht eraan, dat u ook voor ogen heeft dat voor schuldhulpverlening geen drempel is, waar het gaat om de toegankelijkheid.

07:00:16

Voorzitter: De heer Nieuwenhuijsen.

07:00:19

De heer Nieuwenhuijsen: Even kort, want ik wilde zelf net gaan interrumperen, of zeggen: 'Het Harm Buitenplein is dus inderdaad ook open.' Kijk, misschien kan dat niet onmiddellijk geregeld worden, maar we zitten misschien nog wel maanden in zo'n situatie. Wat maakt voor de wijkteams dat het uiteindelijk voor hen niet mogelijk is, om locaties ook fysiek, met schermen enzo, open te stellen? Heeft de wethouder daar een idee over?

07:00:47

Mevrouw Diks: Ja, dat hele coronaverhaal is echt iets waar we met zijn allen werkenderweg aan het achterkomen zijn: 'Hoe kun je nu het beste handelen?' We leren met zijn allen natuurlijk steeds meer bij. Tegelijkertijd merken we ook, dat er natuurlijk steeds nieuwe varianten opduiken, die dan misschien weer besmettelijker zijn of anderszins. Dus we moeten ook wel heel erg opletten op de juiste werkomstandigheden van mensen die wij zelf tewerkstellen. Dat kunnen we natuurlijk op geen enkele manier in gevaar brengen. Maar ik ben met u eens dat het heel belangrijk is dat juist het sociale wijkteam, op één of andere manier, bereikbaar is. Momenteel is het zo dat een aantal van die wijkteams gesloten is, maar dat er nog steeds een aantal ook gewoon open is. Maar als je in een heel andere deel van de stad woont, is dat misschien toch weer onhandig. De WIJ is ook bezig met het inrichten van een pop-up, op plekken die voor de hand liggen en die goed toegankelijk zijn. Ik denk dat het goed is dat ik u op enig moment, het liefst op redelijk korte termijn, u wat nader laat informeren over hoe de WIJ dit gaat op pakken. We zijn ook in gesprek met WIJ over het inrichten van een soort chatfunctie. Dat kan misschien ook met WhatsApp gedaan worden. Dat op het moment dat mensen vragen hebben, in nood zijn, of een crisis hebben, dat ze altijd bij de WIJ terecht kunnen. Want het grote ding natuurlijk, waar wij ook met de WIJ over in gesprek zijn, is dat het in principe tijdens kantoortijden is. Maar je hebt niet per se een crisis tijdens kantoortijden, dat kan ook op zaterdagmorgen zijn of op zondagnacht. Dus we zijn nu met hen in gesprek, om te kijken of we toch naar een veel bredere twenty-four seven achtige toegankelijkheid kunnen komen, die dan misschien juist veel digitaler is. Waardoor het ook gewoon veilig is voor iedereen. Maar daar zijn we nog mee bezig. De vroegsignalering is, zoals ook door een groot deel van u aangegeven, ontzettend belangrijk. Hoort natuurlijk helemaal bij dat preventieverhaal, bij het educatieverhaal. Op alle soorten schoolniveaus wordt informatie gegeven over budgetbeheer. Hoe werkt dat dan? We proberen eigenlijk een sfeer te creëren waarin je durft te vragen. We weten dat rondom schulden heel veel schaamte hangt rondom schulden. En daar moeten we vanaf. We proberen hier in deze gemeente dus heel echt te werken naar: 'Als je de eerste keer iets niet kan betalen, meld het dan.' En maak een soort omgeving in deze gemeente, waarin je gewoon bij een gemeente of bij een meldpunt

of hoe we dat verder nog allemaal kunnen inrichten, het zo open kunt maken dat mensen daar altijd die vraag kunnen stellen. Dat brengt mij nu op een ander punt. Het lijkt blijkbaar voor een aantal raadsleden alsof dit hele stuk geschreven is voor mensen in de bijstand. Maar dat is echt niet zo, want schuldhulpverlening is voor iedere Groninger. Want schuldhulpverlening en ondersteuning. Want we hebben het natuurlijk schuldhulpverlening genoemd, maar u heeft de hele stroom gezien: je constateert dat je misschien een probleem hebt, je komt echt in de problemen, je komt in problematische problemen, je gaat er weer uit. We hebben een hele lijn van hoe je in die schuldhulpverlening komt en vooral hoe je daar weer uitkomt. Maar een heel belangrijk deel is ook, dat je bijvoorbeeld plotseling een grote inkomensterugval hebt. Daar zien we bij corona natuurlijk heel regelmatig voorbeelden van. En dan gaat het antwoord te geven op de vraag van mevrouw Hessels en een aantal anderen: 'Gaat het dan dus ook om ondernemers?' Ja, dan gaat het juist ook om ondernemers. Daar hebben we deze tien innovaties voor een groot deel ook op gestoeld. Dat er natuurlijk heel veel mensen zijn die een bedrijf hadden, kleinbedrijf hadden, of zzp'er zijn en die nu totaal brodeloos zijn, omdat hun werk nog wel bestaat maar het feitelijk niet uitgevoerd kan worden. Laatst was er ook landelijk al veel aandacht voor, dat deze ondernemers in een heel groot gat zijn gevallen. Want we zien in een aantal gevallen dat zij nog een piepklein buffertje hadden. Dat is opgegaan in de eerste lockdown. Ze kwamen al uit de winter en moesten dus hun geld nog verdienen voor dat jaar. Dat buffertje hebben zij veelal in de eerste lockdown opgemaakt. Toen kwam de zomer. En daarna kwam natuurlijk het najaar dat je zegt: 'Dit gaat helemaal uit de hand lopen met dat bedrijf.' Ik heb ook jaren een bedrijf gehad. Je kunt niet een bedrijf hebben, zonder het uit te oefenen. Dat is geen bedrijf. Dus dat kun je natuurlijk nooit alleen maar met Tozo regelingen in stand te houden. Dus wij maken ons echt grote zorgen over ondernemers in moeilijkheden. En die roepen we ook echt op: 'Schaam je niet, houd het niet weg. Blijf er niet alleen mee zitten tobben. Meld je gewoon, want wij kunnen je echt ondersteunen op manieren waar je zelf nog nooit over nagedacht had.' En dat is echt zo, want wij zijn hier heel deskundig in. Dat geldt dus ook voor ondernemers die we daarmee kunnen helpen. Het geld; de decembercirculaire. Is het geld voldoende? Ondertussen is helder, de getallen die zijn toegekend. Vorig jaar kregen wij driehonderdzesendertig duizend extra, en voor dit jaar krijgen we zeshonderdzesentachtig duizend. Dus op zicht is dat een serieus extra bedrag. Maar we hebben natuurlijk met zijn allen geen flauw idee of dat remotely voldoende zal zijn. Want we verwachten nu natuurlijk nog wel het één en ander in deze lockdown en avondklokken. Je weet het allemaal niet. Dan dan gaat dit echt wel heel ingewikkeld worden. Je ziet natuurlijk ook het kabinet steeds meebewegen. Dus aanhoudend komt er ook wel extra geld om mensen te ondersteunen. Dus ik heb er alle vertrouwen in voorlopig, dat het kabinet ook een demissionair kabinet zal meebewegen om deze grote groep mensen op de juiste wijze te blijven ondersteunen. Want ik ben met iedereen eens, iedereen die je uit de echte problematische schulden kan houden, is cash geld gewonnen voor de hele maatschappij. Dan heb je ongelooflijk veel problemen voorkomen. We hebben natuurlijk zelf heel veel innovaties en allerlei nieuwe acties uitgezet. Betrekken we dan bijvoorbeeld ook wel werkgevers voldoende? Want het bijzondere is natuurlijk, dat we heel vaak wat extern kijken naar mensen met een schuld. Maar in al onze organisaties zitten natuurlijk ook mensen met schulden. Werkgevers hebben mensen in dienst natuurlijk met schulden. Dat is natuurlijk ook de vraag: 'Als nu zo'n loonbeslag wordt gelegd, dan moet er bij zo'n werkgever ook een enorme bel gaan rinkelen.' Dat hij zegt: 'Hier is echt iets aan de hand.' Want dat kan natuurlijk nooit zomaar gebeuren als het allemaal nog prima is. Er is nog wel een dingetje wat betreft privacy. Want we kunnen elkaar natuurlijk niet zomaar al dit soort informatie geven. Daarom is het zo belangrijk dat ook werkgevers goed worden ingelicht over: 'Hoe kan ik nu een werknemer in problemen ondersteunen?' Verwijst hij

die dan bijvoorbeeld zo snel mogelijk door naar de gemeente, naar de kredietbank? Want je kunt ook naar de kredietbank om advies te vragen. Als je zegt: 'Ik heb moeite om het budget goed in te richten.' Je hoeft niet altijd met een klinko vol met belastingbrieven en schuldvragen bij de gemeentelijke kredietbank naar binnen te gaan. Je kunt ook gewoon een vraag stellen en ondersteuning krijgen om jouw eigen budgetbeheer goed op orde te krijgen. Dus dat actieplan loonbeslag, daar moeten we even goed naar kijken, hoe we dat ook hier intern, in de gemeente Groningen, goed in kunnen zetten om dat ook als vroegsignaleringsmeldpunt te gebruiken. Betrekken we dan ook andere partijen daarbij? Andere projecten? Zeker, wij doen natuurlijk met van alles en nog wat al met mee. We doen heel veel projecten en samenwerking met Humanitas. Ik hoop dat u mij ondertussen zo goed kent, dit is op geen enkele manier limitatief. Wij hebben dit nu bedacht als methode om zoveel mogelijk mensen goed te kunnen helpen. Maar mocht er gaandeweg nog iets anders oppoppen, of mocht corona zich nog verder verdiepen, of mochten er zich nieuwe vragen voordoen, dan gaan wij natuurlijk weer meebewegen. Dan gaan wij natuurlijk niet zeggen: 'We hebben dit nu net vastgesteld en daar hebben we nu verder geen opvatting meer over.' Als het gaat om bijvoorbeeld ambtshalve toekenning en een beetje over de grens van de wet heengaan; kont tegen de krib. Dan moeten we wel goed met elkaar kijken, en dat gaan wij natuurlijk ook onderzoeken: wat zeg je dan precies. Want je wilt natuurlijk ook niet iets organiseren waarbij je mensen in de bijstand zoveel toelages gaat geven, dat zij in principe weer een beter inkomen hebben dan iemand die een klein baantje heeft en voor een aantal toeslagen uitgesloten wordt. Dus wat mij betreft is dat eigenlijk een construct. Je zou goed moeten kijken, hoe verhouden al die regelingen zich nu tot elkaar en hoe toegankelijk zijn ze? Ik heb u laatstelijk aangegeven dat ik bezig zou gaan met kijken naar die regelingen. Nou, één van de piepkleine slachtoffertjes van corona en veel thuiswerken is die zoektocht geworden. Maar ik wil daar wel op korte termijn met u over in gesprek gaan: 'Hoe verhoudt dit hele construct van al die regelingen, van die hele participatiewet enzovoort, zich tot elkaar.' Want dat die participatiewet een draak is, dat zijn we denk ik allemaal met elkaar eens.

07:11:23

Voorzitter: De heer Dijk heeft daar nu al een opmerking over.

07:11:29

De heer Dijk: Ja, Voorzitter. Ik heb ook complimenten. Ik ben ook positief over die brief, alleen ik vind dit eigenlijk wel een beetje jammer en ook te weinig. Ik zei: 'Dit is een wens, die gaat al twintig jaar terug.' En al u mitsen en maren zijn bekend. We weten ook de gemeente niet ambtelijk toekent, maar stuurt wel brieven naar mensen: 'Je zit al zo en zo lang in armoede en je zou recht hebben op.' Het enige wat mensen hoeven te doen, is die brief terugschrijven, naam erop te schrijven en een handtekening eronder. Maar juist die groep mensen, die de taal niet goed beheerst, die zou er gewoon bij gebaat zijn dat we ze niet dat briefje nog een keer laten terugsturen. Moeilijker gedoe van zelfredzaamheid, sorry dat ik het zo zeg. Daar is die wet op geschreven en dat heeft falikant gefaald. Het zou fijn zijn als we hier met elkaar kunnen beslissen: 'We gaan het doen.' Er zijn inderdaad een aantal dingen, u noemt armoedeval als mensen aan het werk zijn, allemaal waar. Maar het zou echt goed zijn als we nu kunnen besluiten: 'Dat moeten we doen.' En uw laatste opmerking, uw laatste woorden, dat u daarvoor de boer op wilt, dat zou heel mooi zijn. Want ik denk echt dat veel mensen buiten Groningen, en ik vind dat Groningen hier een voorloper in moet zijn, daar ook bij gebaat zouden zijn.

07:12:45

Voorzitter: Dank u wel. De Wethouder nog op dit punt.

07:12:48

Mevrouw Diks: Ja. Als u mijn zinnen opvat, als dat ik hier traag achteroverleunend ga zitten klagen in mijn eentje over de participatiewet, natuurlijk gaan we dat veel breder aanpakken. Ik bedoelde met mijn opmerking aan te geven, dat ik wel vind dat je het integraal moet bekijken. Het is volgens mij niet dienstig, om in een aantal gevallen bepaalde regelingen zomaar te gaan zitten uitbetalen, waardoor andere mensen bijvoorbeeld een huurtoeslag niet meer kunnen krijgen. Dus dit hele construct, hoe akelig die participatiewet ook is, het is wel een construct. En als je uit dat construct één steen eruittrekt, dan krijg je een heel raar ding. Ik denk dat het veel verstandiger is, om dat in zijn geheel te bekijken. En ik ben het zeer met u eens, of dat zei u niet maar dat neem ik voor mijn eigen rekening, dat het natuurlijk onbehoorlijk is dat wij mensen een bijstandsuitkering geven die in principe te laag is om in Nederland van te kunnen leven. Dat we een minimumloon hebben dat in principe te laag is om in Nederland van te kunnen leveren. Dat vind ik onbeschaafd. Daar moeten we met elkaar over nadenken.

07:13:56

Voorzitter: Mevrouw Van Doesem.

07:13:58

Mevrouw Van Doesem: Voorzitter, ik volg het verhaal van de wethouder. Maar in dit geval hebben we het toch over mensen die in de schuldsanering zitten? Als we deze brief lezen. En als mensen in een schuldsanering zitten, dan hebben ze niet meer dan 50 euro te besteden. En daarvan kun je natuurlijk gewoon zeggen: 'Stop, tot hier en niet verder. Deze verantwoordelijkheid voor die eigen bijdrage, die zetten nu even stop. Want dat kan niet.'

07:14:27

Voorzitter: Op dit punt, laatste woord van de wethouder.

07:14:30

Mevrouw Diks: Kijk, deze brief gaat ook over schuldhulpverlening, hè? Want schuldsanering is natuurlijk in principe voor een deel ook een ander traject. Maar ik denk dat het goed is, dat ik u even zeer binnenkort aangeef wanneer ik u hier een veel breder antwoord op kan geven. Zodat we met elkaar dat gesprek hierover kunnen aangaan. Dus waar we het ambtshalve kunnen toekennen, zullen we het natuurlijk niet achterwege laten. We hebben net, en u heeft het ook kunnen zien in deze brief, met eigenlijk alle regelingen zitten we aan de buitenste grens. We bruteren niet meer, wij vragen kruimelbedragen niet meer terug. Al dat soort dingen, alles wat we niet hoeven te doen, dat doen we ook niet. Maar nogmaals, ik denk dat het wel verstandig is, om die structuur die we nu hebben neergezet, dat we die nog eens even wat beter in kaart brengen. Wat betekent dat nu voor al die regelingen? Wat betekent het feitelijk voor inkomens van mensen? En dan kijken hoe we ambtshalve kunnen gaan toekennen. Want ik ben ook met iedereen eens, als je er toch al recht op hebt, waarom krijg je het dan niet gewoon? Dus we zijn het niet helemaal eens. Waar moet ik het dan aanvragen? Ik ga ook niet elke maand mijn salaris aanvragen. Dat krijg ik gewoon. Dus wat je kunt krijgen, of waar je recht op hebt, zou je ook gewoon moeten krijgen. Maar ik vind wel dat je het integraal moet bekijken. En als ik die zin af mag maken, dat heeft wat mij betreft ook alleszins te maken met: 'Hoe zit dit nu met schuldhulpverlening armoedebeleid?' Ja, dat is natuurlijk ook één geheel. Want als je allerlei regelingen zou gaan toekennen, en je geeft iemand een laptop en een

fiets. Het zou kunnen dat je dan op een gegeven natuurlijk een heel rare situatie krijgt. Dat iemand in de bijstand alle regelingen krijgt, waar iemand die een kleine baan heeft, overal het nakijken heeft. Dus je moet altijd goed kijken waar het overgangsslachtofferschap begint, en hoe je dat kunt accommoderen.

07:16:26

Voorzitter: Uw punt is wel duidelijk volgens mij. Ik zie nog wel een aantal vragen liggen. Dus als u tot afronding kunt komen, de heer Loopstra mag eerst nog even.

07:16:48

De heer Loopstra: Allereerst Voorzitter, heb ik ook richting de agendacommissie aangegeven, dat ik vijftig minuten voor zo'n belangrijk onderwerp veel te weinig vind. Dus dit even opgemerkt. Dan heb ik nog vragen over, mijn buurvrouw zegt: 'Ja, het gaat over schuldsanering.' Nee, zo heb ik dat niet gelezen. Het gaat om schuldhelpverlening. En dat geldt dus niet alleen voor mensen in de bijstand, maar ook voor iedere inwoner die in de problemen komt. Dus dan hebben we het ook over mensen die enkel AOW krijgen, en pech of tegenslag krijgen. Je hebt het ook over mensen die hun baan kwijt raken in in de ww terecht komen. En dan in de bijstand. Dus mijn vraag is nogmaals: dat is toch een andere groep dan mensen in de bijstand? Als ik het tienpuntenplan lees, lees ik toch heel erg: 'Mensen worden bij de hand genomen.' Terwijl je dus een groep hebt, en dat is een meerderheid, dat mensen met schulden in deze stad, de meerderheid heeft geen bijstandsuitkering. Mijn vraag was: 'Hoe bereik je die mensen als gemeente? Dat je ook hulp aan die mensen biedt. En op wat voor praktische manier gebeurt dat?' Dat heb ik echt niet gelezen in het stuk.

07:18:06

Voorzitter: De wethouder vervolgt het betoog en geeft ook een antwoord op deze vraag.

07:18:11

Mevrouw Diks: Volgens mij, en dat is de intentie van van het stuk, wordt ook heel nadrukkelijk aangegeven dat we het over ondernemers hebben, dat we nieuwe vindplaatsen willen organiseren, dat we statushouders bijvoorbeeld vragen. Dus het gaat echt oprecht niet alleen over mensen in de bijstand. We hebben gewoon een heel brede schuldhelpverlening.

07:18:33

De heer Loopstra: Maar is die dienstverlening dan op maat? Want een ieder die in de schulden komt, verschilt natuurlijk van de ander.

07:18:40

Mevrouw Diks: Schuldhelpverlening is altijd maatwerk. En dat tienpuntenplan wat hier ligt, is eigenlijk extra bovenop wat we al doen allemaal aan schuldhelpverlening. Want dat hele verhaal van de GKB en alles wat de GKB voor mensen kan doen, dat staat er eigenlijk nog niet eens in. Dus dat is gewoon de grondslag van het beleid in schuldhelpverlening. Maar kijkend naar de situatie waarin heel veel van onze inwoners terecht zijn gekomen of gaan terecht komen, hebben we extra ingezet om hen nu nog te kunnen ondersteunen. We hebben geloof ik zelfs een alomvattend schuldhelpverleningsbeleid. Ik zie de Voorzitter boos kijken, of tenminste, dat voel ik gewoon. Ik zal heel kort door de andere vragen heengaan. Maatwerkbudget, is dat voldoende, heeft de heer Dijk aangegeven. Dat weten we natuurlijk nog niet, want dit jaar is net begonnen en we moeten het aanvragen nog doen. Er zijn voorlopig extra fondsen. U weet, er is extra geld aan alle kanten beschikbaar gesteld, voor armoedebeleid, voor schuldenbeleid. Jongeren kunnen extra geld krijgen. Dus voorlopig kunnen we het nog redden. En hoe dat in de loop van het jaar zal uitpakken, dat

kunnen we niet weten. Maar de grondslag is maatwerk. Dat is echt de grondslag. Bereikbaarheid, daar hebben we het denk ik over gehad. De relatie klantenpanel cliëntenraad. Heeft de cliëntenraad hier nog een advies op gegeven? Nee, dat niet. Zoals u weet heeft de cliëntenraad haar taken neergelegd en daarmee ook geen reactie meer op dit stuk gegeven, dan wel kunnen geven, willen geven. Maar een klantpanel, zie ik echt als iets anders, mevrouw van Doesem zei het al. Dat gaat meer over het handelen van de gemeente in die schuldhelpverlening zelf. Over inderdaad kwaliteitscontrole; doen we het goed genoeg? En ervan willen leren. Eigenlijk meer een soort enquête. Ook als je geholpen bent, een soort review over ons eigen handelen. 'Had u nog andere zaken van ons willen hebben, hebben wij u op de juiste wijze aangesproken?' Meer dat soort zaken. En de cliëntenraad is natuurlijk een heel formeel instituut in die zin, dat conform de wet voor onze eigen verordening ons kan adviseren over de beleidsvorming die we doen. Maar ik zag een interruptie?

07:21:01

Spreker 2: Ja, een kleine opmerking daarop. Ik ben wel benieuwd wanneer we weer dat kritische geluid of die brieven kunnen ontvangen van de cliëntenraad? En of we daar ook de wethouder op de hoogte worden gesteld, hoe dat overleg loopt? Of we er weer vanuit kunnen gaan dat er straks weer een goede cliëntenraad is.

07:21:20

Mevrouw Diks: Laat ik met het laatste beginnen. Ik ga er gewoon vanuit, dat we binnenkort als we met elkaar dat traject ingaan, we hebben onszelf tot halverwege dit jaar gegeven om dat in te richten, dat er natuurlijk gewoon een goede cliëntenraad komt. U weet, de cliëntenraad heeft zijn taken neergelegd, maar we hopen dat de rust een beetje weergekeerd is. Vrijdag hebben we een koffiegesprek, wethouder Bloemhof en ik met de heer Alderkamp, en dan gaan we eens kijken of zij toch nog in de tussentijd adviezen willen blijven geven. Want daar heeft de hele stad baat bij, als zij dat doen. Dus ik zal ze daar zeker voor uitnodigen, om dat te blijven doen. Is het allemaal wel uitvoerbaar qua capaciteit? Ja, we hebben wel heel ervaren mensen op de schuldhelpverlening, die echt ook landelijk heel actief zijn en bij allerlei lobbyclubs zitten, om het verhaal van Groningen en het nut van schuldhelpverlening weids uit te dragen. Het is allemaal uitvoerbaar, maar we moeten wel even kijken in hoeverre we uit kunnen komen met het extra budget en al die plannen die wij hier hebben. Ik houd u daarvan op de hoogte. Het is denk ik goed, als ik bijvoorbeeld eind van het jaar een soort terugblik aan u stuur, hoe ver het nu allemaal staat en wat het allemaal betekend heeft.

07:22:41

Voorzitter: Mevrouw Van Doesem.

07:22:43

Mevrouw Van Doesem: Ja, Voorzitter. Ik vind het eind van het jaar wel een beetje laat. Ik zou dat eigenlijk halverwege het jaar willen weten, ook wat de effecten zijn van corona en wat de toestroom is van een aantal klanten. Dus dat zou ik liever wat eerder willen hebben.

07:22:56

Mevrouw Diks: Ja u heeft gelijk, dat is denk ik. Ik ga niet over uw agenda, maar laten we het dan inderdaad, in ieder geval dit jaar, twee keer doen. Dan moeten we even kijken. Dit beschouw ik ook een beetje als een uitzonderlijk jaar, tenminste dat hoop ik, dat dit uitzonderlijk is en dat het ooit weer normaal wordt. Ervaringsdeskundige, zeer met u eens. Het voor elkaar met elkaar, heb ik voor mezelf opgeschreven. En dan gaat het ook om een prachtig project als 'De Hoogte Schuldenvrij.' Dat

je echt met ervaringsdeskundigen, het burens voor burens, die elkaar helpen om uit de prut te komen, dan wel te voorkomen dat je daarin komt. We hebben ook een ervaringsdeskundige in dienst, betaald. Heb ik alles gehad? Ja, mensen in het systeem. U heeft denk ik uit mijn bijdrage meegekregen, dat ik echt al heel lang van mening ben dat het systeem onze dient en niet andersom.

07:23:54

Voorzitter: Wij nemen de ruimte voor nog een paar laatste opmerkingen en vragen. En dan wil ik graag tot een afronding komen. Meneer Dijk.

07:24:03

De heer Dijk: Ik ga voor het gemak die van mevrouw Van de Giessen ook even doen, want we hadden via de telefoon wat contact. Wij vroegen ons af of er op een korte termijn wat doelen worden gesteld? Bijvoorbeeld over de uitstroom en het voorkomen van de instroom. Dat hoeft niet nu, maar als dat binnen enkele maanden kan, dan is dat prettig. En een groot verzoek van mij: 'Kunnen we alstublieft stoppen met de term klant en klanten?' Als we het hebben over de overheid, dan is de verhouding tot mensen over wie het gaat, is niet de verhouding van die op de markt speelt. Dat is er een die met vertrouwen te maken heeft. Daar hebben we het over burgers, mensen die rechten hebben. Niet hamburgers bij de McDonald's, maar mensen die rechten hebben en ingezet zijn van de gemeente Groningen. Kunnen wij uit alle het nota's het woord 'klant' schrappen. Want dat geeft echt een verkeerd beeld van wat onze overheid zou moeten doen. En dat hebben we de afgelopen weken maanden en jaren bewezen.

07:24:57

Voorzitter: De heer Van Zoelen.

07:24:59

De heer Van Zoelen: Ja, dank. De heer Rhebergen heeft het ook genoemd. Ik heb daar nog niet specifiek antwoord op gehad of gehoord, of ik heb wat gemist. Maar misschien dat het ook in de doelen meegenomen kan worden, over het moment van intake en de escalatie van schulden door extra kosten van deurwaarders, hoe wij een doel kunnen stellen om de termijn zo kort mogelijk te krijgen.

07:25:22

Voorzitter: Meneer Looptstra nog.

07:25:23

De heer Loopstra: Ik wil tegen de heer Dijk zeggen, dat ik burger wel een hele rare term vind. Dan zou ik inwoner gebruiken.

07:25:33

Voorzitter: Daar zijn jullie het dan in ieder geval over eens. Nu mevrouw Hessels. En meneer Nieuwenhuijsen mag daarna. Mevrouw Hessels heeft het woord.

07:25:43

Mevrouw Hessels: Ja, volgens mij heb ik uiteindelijk de wethouder niet meer gehoord over eventuele samenwerking met private partijen op dtt gebied.

07:25:54

Voorzitter: Meneer Nieuwenhuijsen.

07:26:01

De heer Nieuwenhuijsen: Ik ben het van harte met de heer Dijk eens. Ik vind ook dat we het absoluut niet meer over cliënten moeten hebben, maar over inwoners en burgers. Een andersoortige taal in ieder geval, dus laten we daaraan gaan werken. En het tweede is, ik vroeg ook nog naar de samenwerking tussen in- en uitstroomconsulenten en werk- en inkomensconsulenten. Volgens mij gaat dat over de discussie waar we het nu een over hadden: de grijze zone waar mensen in terecht kunnen komen van wel of geen bijstand, een parttime baan, et cetera. Dus ik zou willen voorstellen, de wethouder hintte daar al naar, om daar een gesprek over te gaan hebben. 'Hoe gaan we nu als gemeente zo goed mogelijk aan die knoppen zitten, om ervoor te zorgen dat die mensen in dat fluks er zo goed mogelijk uitkomen.' En dan met ambtelijke toekenningen, et cetera. Dat wil ik nog even toevoegen.

07:26:50

Voorzitter: Tot slot de wethouder.

07:26:51

Mevrouw Diks: Ech excuses meneer Van Zoelen, want u heeft uw vraag al twee keer gesteld, maar elke keer wil ik het opschrijven, maar wat was uw vraag ook alweer?

07:27:02

De heer Van Zoelen: Oké. Mijn vraag was: 'Het moment van intake, de enorme tijd die er overheen gaat tot iemand ook in het traject komt. En dat die schuld maar blijft oplopen.' De heer Rhebergen had daar ook opmerkingen over gemaakt.

07:27:21

Mevrouw Diks: Ja, een heel belangrijk punt. We hebben eigenlijk niet echt wachtlijsten, want als mensen geholpen moeten worden in de schuldhulpverlening, dan begint het verhaal om hen te helpen meteen. Maar er is wel verwerkingstijd natuurlijk. En één van de problemen is, dat wij soms afhankelijk zijn van bijvoorbeeld een rechterlijke uitspraak, waardoor een minnelijke schikking heel lang op zich laat wachten. En dat systeem is nu zo, dat kan niet anders. En dan zou het zou kunnen zijn, dat iets wat wij voor inwoners in twee weken hadden kunnen aanvatten en oplossen, toch nog anderhalf jaar door dreutelt. En ik denk dat ik met de passie van de medewerkers en de woede die zij daar ook over voelen, zij willen mensen helpen. En dat kan gewoon niet. En dan ettert het maar door. Daar zijn we ook intern heel erg met mensen aan het lobbyen, ook bij het ministerie, om dat echt te veranderen. Want dat is nergens voor nodig namelijk. Al die tijd blijft die schuld maar oplopen. Dus het punt is heel helder. Daar zijn we al heel serieus mee bezig. Doelen stellen: ik denk dat dat ook heel verstandig is. Misschien is het goed als ik daar in zomer even op terugkom. Want ik kan hier niet in het wilde weg allerlei doelen gaan zitten stellen, dus daar moeten we even over nadenken, hoe we ons dat voorstellen. Samenwerking met private partijen. Ja, mevrouw Hessels, dat kan ik mij voorstellen vanuit uw politieke overtuiging, maar dat hebben wij hier heel lang gehad en dat hebben we met een enorme grote schop de deur uitgedaan. Dus dat pad wil ik eigenlijk niet nog een keer opgaan. Want dat heeft heel veel mensen in afgrijselijke problemen gebracht. Er zit natuurlijk ook een heel akelig verdienmodel aan schuldhulpverlening. Dus mensen die bij ons in de schuldsanering zitten, krijgen gewoon gratis beschermingsbewind als zij dat nodig hebben. En dan is er nog een vraag van de heer Nieuwenhuijsen: 'Werken we intern en extern samen, want alles heeft toch met alles te maken?' Zeer eens en dat doen we ook. Dus het is nooit zo, dat wij hier in de gemeente met iemand één ding gaan oppakken en de rest allemaal laten liggen. Zo werken we eigenlijk nooit, dus er wordt altijd integraal naar de situatie van mensen in schulden gekeken.

07:30:03

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Diks, wij zijn nu toe aan het concluderende in deze vergadering. Daar ga ik vanuit, tenzij er nog echt dringende vragen zijn? Nee? Het is een college brief, dus die gaat niet naar de raad voor besluitvorming. Tenzij iemand meent dat rond dit onderwerp een motie vreemd moet worden ingediend. De optie open houden is wat lastig, want we hebben volgende week raad. U wilt in principe volgende week inderdaad de collegebrief met een motie vreemd. En die motie vreemd zou dan gaan over het woord klant overal schrappen. Ok, niet over de ambtelijke kwijtschelding. Goed. Wij houden daar rekening mee. Dat moet ook bij het presidium natuurlijk tijdig duidelijk zijn, maar dan hebben we verder afdoende deze brief behandeld, dacht ik zo. Ik zie weinig knikkende gezichten, maar ik voel instemming, dus dan zou ik hiermee de bespreking willen afronden. Dank u wel.